

S P R A W O Z D A N I E

z ćwiczeń laboratoryjnych z przedmiotu Przyrządy i układy mocy

Ćwiczenie 7: Projekt i konstrukcja elektronicznego przekształtnika impulsowego
(instrukcja 7A ver. 1.8.5, 7C ver. 1.6.2)

Numer zespołu:

Skład zespołu (imię, nazwisko, numer indeksu):

1.

2.

3.

Wybrany wariant projektu (zakreślić):   podstawowy   –   pełny

Parametry projektu:

$f_s =$

$D_{\min} =$

$D_{\max} =$

$I_{R3(av)max} =$

$t_{r(max)} =$

$T_f:$

Uwaga:

- 1. Formularz należy wypełnić ręcznie.*
  - 2. Można dokonywać skreśleń i poprawek pod warunkiem zachowania jednoznaczności.*
  - 3. Należy zamieścić wszystkie wykorzystane wzory i wykonane obliczenia.*
  - 4. Liczbowe wyniki końcowe należy podawać wraz z jednostkami, jako liczby z zakresu 0,1...1000 z wykorzystaniem przedrostków jednostek.*
  - 5. Strony zbędne dla wybranego wariantu ćwiczenia należy pominąć.*
  - 6. Wszystkie załączniki należy kolejno ponumerować i odwoływać się do nich z wykorzystaniem tej numeracji.*
  - 7. Jeżeli w formularzu brakuje miejsca, można dołączyć osobną kartkę i nadać jej numer kolejnego załącznika.*
- * Zadania wyłącznie dla wariantu pełnego. ** Zadania wyłącznie dla wariantu podstawowego.*

Adnotacje prowadzącego

Projekt płytki

Projekt elektroniczny

Uruchomienie i pomiary

ZADANIE 1

ROZPLANOWANIE ELEMENTÓW I POŁĄCZEŃ NA PŁYTCIE

Załączyć wydruk arkusza Płytki.

Numer załącznika ▷

Załączyć wydruk arkusza Weryfikacja płytki.

Numer załącznika ▷

Uwagi do projektu płytki; oryginalne rozwiązania, na które chcą Państwo zwrócić uwagę ▽
W przypadku modyfikacji arkusza Węzły schematu należy załączyć jego wydruk.

ZADANIE 2

CHARAKTERYSTYCZNE WARTOŚCI W UKŁADZIE – SZACUNEK OD GÓRY

Napięcie skuteczne na uzwojeniu wtórnym transformatora ▷ $U_{\text{sec(rms)}} =$

Amplituda napięcia na uzwojeniu wtórnym transformatora ▷ $U_{\text{sec(m)}} =$

Amplituda napięcia wejściowego przerywacza [szacunek od góry] ▷ $U_{i(m)} \leq$

Moc znamionowa lampy halogenowej ▷ $P_{Lh(\text{nom})} =$

Napięcie (skuteczne) znamionowe lampy halogenowej ▷ $U_{Lh(\text{nom})} =$

Moc lampy w funkcji rezystancji lampy (wzór) ▷ $P_{Lh} =$

Rezystancja lampy halogenowej ▷ $R_{Lh} =$

Amplituda prądu obciążenia [szacunek od góry] ▷ $I_{o(m)} \leq$

Rok akad.:

Nr zespołu:

Przyrządy i układy mocy, ćwiczenie 7 (A 1.8.5 C 1.6.2)

ZADANIE 3*

ZABEZPIECZENIE ZWARCIOWE

Maksymalny prąd skuteczny obciążenia $\triangleright I_{o(rms)max} = I_{o(rms)}|_{D=1} =$

Prąd skuteczny obciążenia przy maksymalnym [zadany] współczynniku wypełnienia $\triangleright I_{o(rms)}|_{Dmax} =$

Optymalna charakterystyka wyłączenia wkładki $\triangleright$

Uzasadnienie $\triangleright$

Oznaczenie wkładki topikowej $\triangleright$

Maksymalny [z rozrzutu] spadek potencjału na bezpieczniku $\triangleright U_{F1(max)} =$

ZADANIE 4*

FILTR PROSTOWNIKA

Wprowadzone parametry źródła modelującego uzwojenie wtórne VSIN

$\triangleright$

Rezystancja wkładki topikowej $\triangleright R_{F1} =$

Rezystancja tranzystora T_1
w stanie załączenia $\triangleright R_{DS(on)} =$ w temperaturze $T_j =$

Prąd upływu dren-źródło $\triangleright I_{DSS} =$ przy napięciu $U_{DS} =$

Rezystancja tranzystora T_1 w stanie wyłączenia $\triangleright R_{DS(off)} =$

Wprowadzone parametry klucza SBREAK ▷

Okres przełączania klucza ▷ $T_s = T_p =$

Czas trwania impulsu sterującego kluczem ▷ $t_p =$

Wprowadzone parametry źródła sterującego VPULSE ▷

Załączyć wydruk wprowadzonego schematu. Numer załącznika ▷

Optymalna pojemność kondensatora C_1 ▷ $C_1 =$

Maksymalna [w skali okresu T_i] wartość średnia napięcia wyprostowanego u_d ▷ $u_{d(av)m} =$

Maksymalna [w skali okresu T_i] wartość międzyszczytowa tętnienia napięcia u_d ▷ $\Delta u_{d(pp)m} =$

Względna wartość międzyszczytowa tętnienia ▷ $\Delta u_{d(pp)m} / u_{d(av)m} [\%] =$

Załączyć wydruk(i) przebiegów, na podstawie którego(ych) wyznaczono parametry przebiegu u_d i stwierdzono poprawność doboru C_1 . Numer(y) załącznika(ów) ▷

ZADANIE 5*

NAPIĘCIE ZASILANIA STEROWNIKA

Minimalny [wymagany] poziom wysoki napięcia u_g
na podstawie napięcia progowego tranzystora T_1 ▷ $U_{GG(on)} > U_{GS(th)} =$

Minimalny [wymagany] poziom wysoki napięcia u_g
na podstawie charakterystyki wyjściowej tranzystora T_1 ▷ $U_{GG(on)} \geq$

Maksymalne [względem prądu i temperatury]
napięcie wyjściowe tranzystora T_1 ▷ $U_{DS}(I_D=I_{o(m)}; U_{GS}=U_{GG(on)}) =$

Ostatecznie ustalony minimalny [wymagany]
poziom wysoki napięcia sterującego bramką $u_g \triangleright U_{GG(on)min} =$

Minimalne [wymagane] napięcie zasilania układu $U_1 \triangleright U_{CC(min)} =$

Zakres [zalecany] napięcia zasilania układu $U_1 \triangleright \leq U_{CC(rec),U1} \leq$

Wniosek dot. warunków zasilania układu U_1 i ewentualne modyfikacje projektu ∇

ZADANIE 6 *

FILTR ZASILACZA STEROWNIKA

Maksymalny [z rozrzutu] pobór prądu zasilania przez układ $U_1 \triangleright I_{CC(max),U1} =$

Maksymalny [zadany] prąd (wartość średnia)
pobierany przez obwód pomocniczy generatora $\triangleright I_{R3(av)max} =$

Całkowity ładunek dostarczany do bramki tranzystora $T_1 \triangleright Q_{G(tot)}|_{(U_{GS}=U_{GG(on)min})} =$

Średni prąd dostarczany do bramki tranzystora $T_1 \triangleright I_{G(on)av} =$

Załączyć wydruk wprowadzonego schematu. Numer załącznika $\triangleright$

Optymalna pojemność kondensatora $C_3 \triangleright C_3 =$

Minimalna [względem sterowania] wartość (średnia) napięcia $u_{CC} \triangleright U_{CC(min)} = u_{CC(av)}|_{D=1} =$

Wartość międzyszczytowa tętnienia napięcia $u_{CC} \triangleright \Delta u_{CC(pp)} =$

Względna wartość międzyszczytowa tętnienia $\triangleright \Delta u_{CC(pp)}/u_{CC(av)} [\%] =$

Porównanie z wymaganą wartością $U_{CC(\min)}$, ewentualna modyfikacja projektu ▽

Minimalny [względem sterowania] poziom wysoki
napięcia wyjściowego generatora $u_g \triangleright U_{GG(\text{on})\min} = U_{GG(\text{on})}|_{D=1} =$

Maksymalna [względem sterowania] wartość (średnia) napięcia $u_{CC} \triangleright U_{CC(\max)} = u_{CC(\text{av})}|_{D=0} =$

Porównanie i wniosek
dot. warunków zasilania układu $U_1 \triangleright$

Maksymalny [względem sterowania] poziom wysoki
napięcia wyjściowego generatora $u_g \triangleright U_{GG(\text{on})\max} = U_{GG(\text{on})}|_{D=0} =$

Maksymalne [dopuszczalne] napięcie bramka-źródło tranzystora $T_1 \triangleright U_{GS(\max, \text{rat})} =$

Porównanie i wniosek
dot. warunków pracy tranzystora $T_1 \triangleright$

Ewentualne modyfikacje projektu i uzyskane wyniki ▽

Załączyć wydruki przebiegów, na podstawie których wyznaczono parametry przebiegu u_{CC} dla wszystkich przypadków.

Numer(y) załącznika(ów) $\triangleright$

ZADANIE 7**

NAPIĘCIE ZASILANIA STEROWNIKA – OSZACOWANIE MAKSIMUM

Maksymalna [względem sterowania] amplituda napięcia wyprostowanego u_d

$$\triangleright U_{d(m)\max} = U_{d(m)}|_{i_o=0} =$$

Maksymalne [względem sterowania] napięcie zasilania sterownika

$$\triangleright U_{CC(\max)} = U_{CC}|_{i_o=0} =$$

Maksymalny [względem sterowania] poziom wysoki

napięcia wyjściowego generatora $u_g \triangleright U_{GG(\text{on})\max} = U_{GG(\text{on})}|_{i_o=0} =$

ZADANIE 8**

NAPIĘCIE WYPROSTOWANE – OSZACOWANIE MINIMALNEJ AMPLITUDY

Rezystancja uzwojenia wtórnego transformatora $\triangleright R_{\text{sec}} =$

Spadek potencjału na pojedynczej diodzie mostka Graetza $B_1 \triangleright U_{F,B_1}(I_{o(m)}) =$

Minimalna [względem sterowania] amplituda napięcia wyprostowanego u_d

$$\triangleright U_{d(m)\min} =$$

ZADANIE 9**

NAPIĘCIE ZASILANIA STEROWNIKA – OSZACOWANIE MINIMUM

Maksymalny [zadany] prąd średni

pobierany przez obwód pomocniczy układu $U_1 \triangleright I_{R3(\text{av})\max} =$

Maksymalny [z rozrzutu] pobór prądu zasilania przez układ $U_1 \triangleright I_{CC(\max),U1} =$

Całkowity ładunek dostarczany do bramki tranzystora $T_1 \triangleright Q_{G(\text{tot})}(U_{GS}=U_{CC(\text{max})}) =$

Częstotliwość [zadana] przetączenia tranzystora $T_1 \triangleright f_s =$

Częstotliwość napięcia wyprostowanego $u_d \triangleright f_d =$

Ładunek pobierany z kondensatora C_3 w przeciągu okresu T_d

$\triangleright \Delta Q_{C_3} =$

Zmiana napięcia na kondensatorze C_3 w przeciągu okresu $T_d \triangleright \Delta u_{CC} =$

Czas przepływu prądu przez diodę D_1 w każdym okresie T_d

$\triangleright \Delta t_{\text{cond},D_1} =$

Wartość maksymalna prądu diody $D_1 \triangleright I_{D1(m)} =$

Spadek potencjału na diodzie D_1 przy maksimum prądu $\triangleright U_{F,D_1}(I_{D1(m)}) =$

Minimalne [względem sterowania] napięcie zasilania sterownika

$\triangleright U_{CC(\text{min})} =$

Minimalny [względem sterowania] poziom wysoki
napięcia wyjściowego generatora $u_g \triangleright U_{GG(\text{on})\text{min}} =$

ZADANIE 10

GENERATOR PRZEBIEGU PROSTOKĄTNEGO – OBLICZENIA

Maksymalny [względem sterowania] prąd średni pobierany przez obwód pomocniczy generatora w zależności od parametrów obwodu (wzór) $\triangleright I_{R3(av)max} =$

Maksymalny [zadany] prąd średni pobierany przez obwód pomocniczy generatora $\triangleright I_{R3(av)max} =$

Minimalna [wymagana] rezystancja opornika $R_3 \triangleright R_{3(min)} =$

Układ równań do obliczenia R_4 i $R_5 \nabla$

Rezystancja całkowita potencjometru R_4 (wynik końcowy dokładny) $\triangleright R_4 =$

Rezystancja opornika R_5 (wynik końcowy dokładny) $\triangleright R_5 =$

Wartości wyrównane do typoszeregu $\triangleright [R_4] =$

$\triangleright [R_3] =$ $\triangleright [R_5] =$

Pojemność kondensatora $C_4 \triangleright C_4 =$

Wartość wyrównana do typoszeregu $\triangleright [C_4] =$

ZADANIE 11

GENERATOR PRZEBIEGU PROSTOKĄTNEGO – WERYFIKACJA

Załączyć wydruk uzupełnionego schematu. Numer załącznika $\triangleright$

Parametry pracy układu (D – współczynnik wypełnienia przebiegu u_g ; f_p – częstotliwość przebiegu u_g ; $I_{R3(av)}$ – średni prąd pobierany przez obwód pomocniczy generatora) ▽
Załączyć wydruki przebiegów, na podstawie których wyznaczono podane wartości

k	D	ΔD	f_p	$\Delta f_p / f_p$	$I_{R3(av)}$	Numer(y) załącznika(ów)
0						
0,5						
1						

Analiza pod kątem spełnienia założeń projektowych, ewentualne wprowadzone modyfikacje ▽

ZADANIE 12

OBWÓD BRAMKI TRANZYSTORA

Maksymalny [zadany] czas narastania dla tranzystora T_1 ▷ $t_{r(max)} =$

ładunek bramka-dren ▷ $Q_{GD} =$

Poziom płaskiego odcinka charakterystyki ładunku bramki ▷ $U_{GS(pl)} =$

Maksymalna [wymagana] rezystancja opornika bramkowego

▷ $R_{G(max)} =$

Wartość wyrównana do typoszeregu $\triangleright [R_G] =$

Prąd bramki na odcinku
czasu narastania $\triangleright I_G(t_r) =$

Prąd bramki na odcinku
czasu opadania $\triangleright I_G(t_f) =$

Wydajność prądowa wyjścia OUT układu U_1

$\triangleright$ prąd wydawany $I_{OUT(source)max} =$

prąd pochłaniany $I_{OUT(sink)max} =$

Porównanie i wnioski dot. osiągalności czasów przetaczania ∇

Ewentualna modyfikacja projektu i przeliczenie wyników ∇

Ostateczny czas narastania $\triangleright t_r =$

Ostateczny czas opadania $\triangleright t_f =$

ZADANIE 13

WYTRZYMAŁOŚĆ NAPIĘCIOWA TRANZYSTORA

Maksymalne [w czasie w ramach okresu T_i]
napięcie na tranzystorze w stanie blokowania $\triangleright U_{DS(off)} =$

Maksymalne [dopuszczalne] napięcie dren-źródło tranzystora $T_1 \triangleright U_{DSS(rat)} =$

Warunek bezpiecznej pracy $\triangleright U_{DSS(rat)} \geq$

Wniosek dot. zapewnienia bezpieczeństwa $\triangleright$

ZADANIE 14

MOC STRAT W TRANZYSTORZE

Maksymalny [przewidywany] współczynnik wypełnienia $\triangleright D_{max} =$

Rezystancja dren-źródło tranzystora T_1 w stanie załączenia

$\triangleright R_{DS(on)}(T_{j(max)}) =$

Maksymalna [względem sterowania D] amplituda [maksimum w czasie w ramach okresu T_i]
mocy czynnej [średniej za okres T_s] strat statycznych

$\triangleright P_{D(stat)m,max} =$

Maksymalna [względem sterowania D] amplituda [maksimum w czasie w ramach okresu T_i] mocy czynnej [średniej za okres T_s] strat dynamicznych

$$\triangleright P_{D(\text{dyn})m,\text{max}} =$$

Maksymalna [względem sterowania D] amplituda [maksimum w czasie w ramach okresu T_i] całkowitej mocy czynnej [średniej za okres T_s] strat

$$\triangleright P_{D(m,\text{max})\text{wrk}} =$$

ZADANIE 15

BEZPIECZEŃSTWO CIEPLNE TRANZYSTORA

Maksymalna [zakładana] temperatura otoczenia $\triangleright T_{a(\text{max})} =$

Maksymalna [dopuszczalna] temperatura złącza dla tranzystora $T_1 \triangleright T_{j(\text{max})} =$

Rezystancja termiczna złącze-otoczenie
tranzystora T_1 bez zewnętrznego radiatora $\triangleright R_{\theta(j-a)} =$

Maksymalna [dopuszczalna] moc czynna strat w tranzystorze T_1 bez zewnętrznego radiatora

$$\triangleright P_{D(\text{av,max})\text{adm}} =$$

Warunek bezpiecznej pracy (wzór) $\triangleright$

Wniosek dot. zapewnienia bezpieczeństwa $\triangleright$

ZADANIE 16**

WARUNKI PRACY OBWODU STEROWANIA

Zakres [szacowany] napięcia zasilania sterownika $\triangleright$ $\leq U_{CC} \leq$

Zakres [zalecany] napięcia zasilania układu U_1 $\triangleright$ $\leq U_{CC(rec),U1} \leq$

Porównanie i wnioski dot. warunków zasilania układu U_1 $\triangleright$

Zakres [szacowany] poziomu wysokiego napięcia u_g sterującego bramką tranzystora T_1 $\triangleright$ $\leq U_{GG(on)} \leq$

Zakres [z rozrzutu] napięcia progowego tranzystora T_1 $\triangleright$ $\leq U_{GS(th)} \leq$

Porównanie i wnioski dot. poprawnego załączenia $\triangleright$

Analiza punktu pracy tranzystora T_1 dla $U_{GS} = U_{GG(on)}$, $I_D = I_{o(m)}$ pod kątem zakresu pracy i napięcia wyjściowego $U_{DS(on)}$ ∇

Maksymalne [dopuszczalne] napięcie bramka-źródło tranzystora T_1 $\triangleright$ $U_{GS(max)rat} =$

Porównanie i wnioski dot. bezpieczeństwa bramki $\triangleright$